

Pekprat med bilder

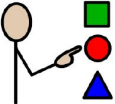

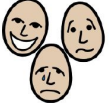
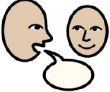
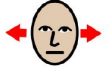

24/10 2020 FUB Västra Götaland

Ebba Almsenius

Leg. logoped

Instagram: kommunikativ_tillganglighet

Varför kommunicerar vi?
Kommunikativa funktioner:

	fråga
	begära
	benämna
	kommentera
	berätta
	neka
	skoja
	småprata

Kommunikativa funktioner

- Vad gör vi egentligen när vi kommunicerar med varandra?

Målet måste alltid vara att personen med kommunikativ nedsättning ska få lov att kommunicera
vad hen vill,
med **vem** hen vill,
när hen vill,
var hen vill.

Kommunikativa rättigheter

https://www.youtube.com/watch?v=7Lv5ab_0TjA

- Sverige har skrivit under FN's barnkonvention och Konventionen för personer med funktionsnedsättning - flera artiklar som berör rätten till kommunikation
- Rätten att kommunicera - Ett dokument framtaget av Amerikanska logopedförbundet tillsammans med amerikanska organisationer för personer med kommunikationssvårigheter - översatt till svenska av DART i Göteborg.

The infographic is a grid of 13 rounded rectangular boxes. The central box is larger and contains the title 'Rätten att kommunicera' and an illustration of three people. Below the illustration is the text 'Jag har rätt att:'. Surrounding this central box are 12 smaller boxes, each with a Swedish text label and a corresponding icon. The icons include a person with a question mark, a person with a red 'X' over their mouth, a hand holding a red ball, a thought bubble with faces, a person with a question mark, a person with a speech bubble, a person with a speech bubble and a red 'X', a person with a speech bubble and a question mark, a person with a speech bubble and a red 'X', a person with a speech bubble and a question mark, a person with a speech bubble and a red 'X', a person with a speech bubble and a question mark, and a person with a speech bubble and a red 'X'.

Rätten att kommunicera

Jag har rätt att:

- få möjlighet att välja
- säga nej till föremål och handlingar
- be om det jag vill ha
- uttrycka önskemål och känslor
- bli lyssnad på och få ett svar även om svaret är "nej"
- be om och få uppmärksamhet och samspela med andra
- ha möjlighet att använda mitt kommunikations-sätt hela tiden
- be om och få information om planer och rutiner som rör mig
- få insatser för att utveckla min kommunikations-förmåga
- alltid ha ett kommunikations-system som fungerar
- vistas i miljöer som är kommunikativt tillgängliga
- delta i samtal som har ett meningsfullt innehåll
- bli pratad med, inte om
- bli tilltalad på ett respektfullt sätt

Fritt översatt av DART (www.dart.gbg.org) från National Joint Committee for the Communicative Needs of Persons with Severe Disabilities (1992): http://www.asha.org/NJC/bill_of_rights.htm. För information om bildlicenser: www.dart.gbg.org/licenser

Samtalspartnern som möjliggörare

- Responsiv kommunikationstil

vänta och lyssna - visa förväntan

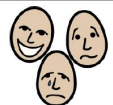
tolka och bekräfta kommunikativa
signaler snarare än orden

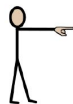
repetera och utvidga

ställa öppna frågor istället för
ja- och nej-frågor

imitera/spegla elevens känsloläge

locka fram kommunikation genom
att göra något oväntat/avledande

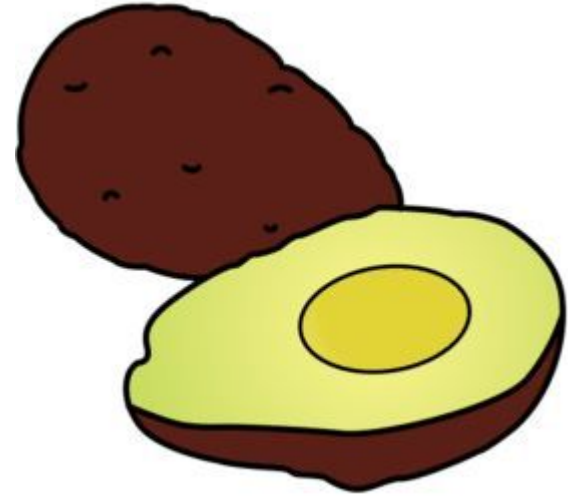
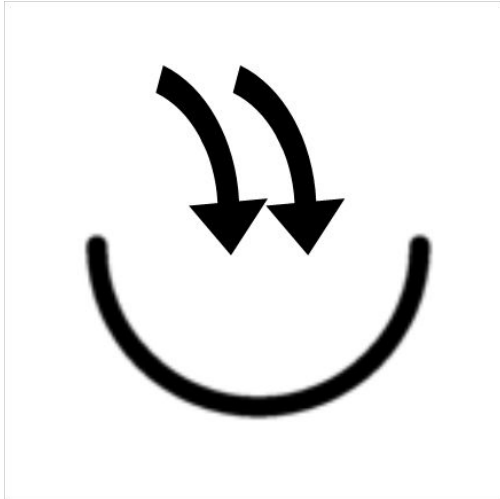

följa elevens intressefokus
- visa engagemang

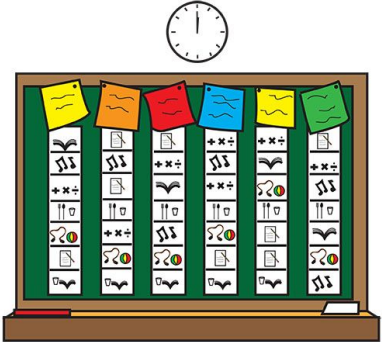
använda AKK - Alternativ och
Kompletterande Kommunikation

Tolka och bekräfta - “Mera avokado!”

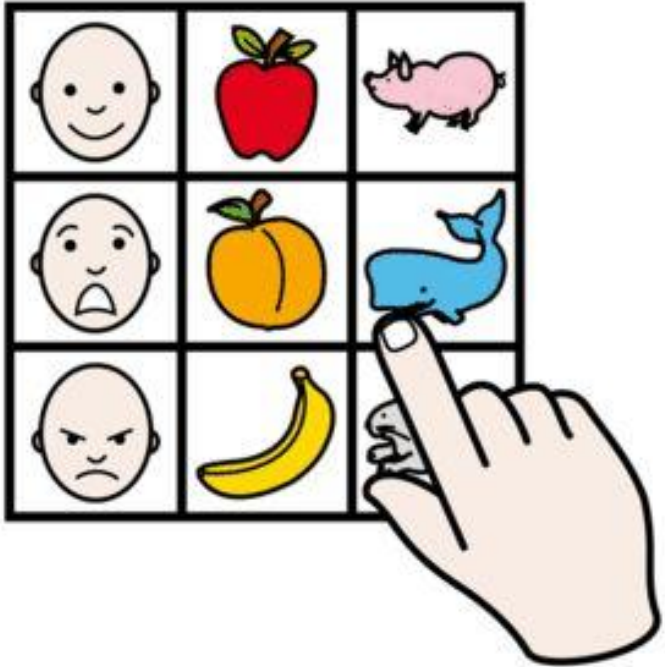

Bildstöd - olika syften

Bilder för struktur/information

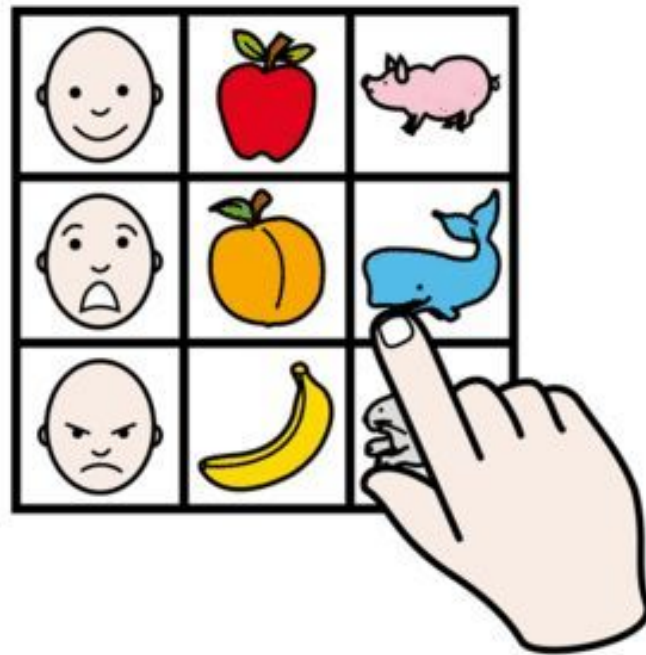

Bilder för att kommunicera - förstå och uttrycka sig

Pekprata

- Var en god modell
- Förstärk dina ord genom att peka på en bild
- Bilderna är en konkretisering av de talade orden
- Alternativ kommunikation stimulerar kommunikations- och språkutvecklingen!

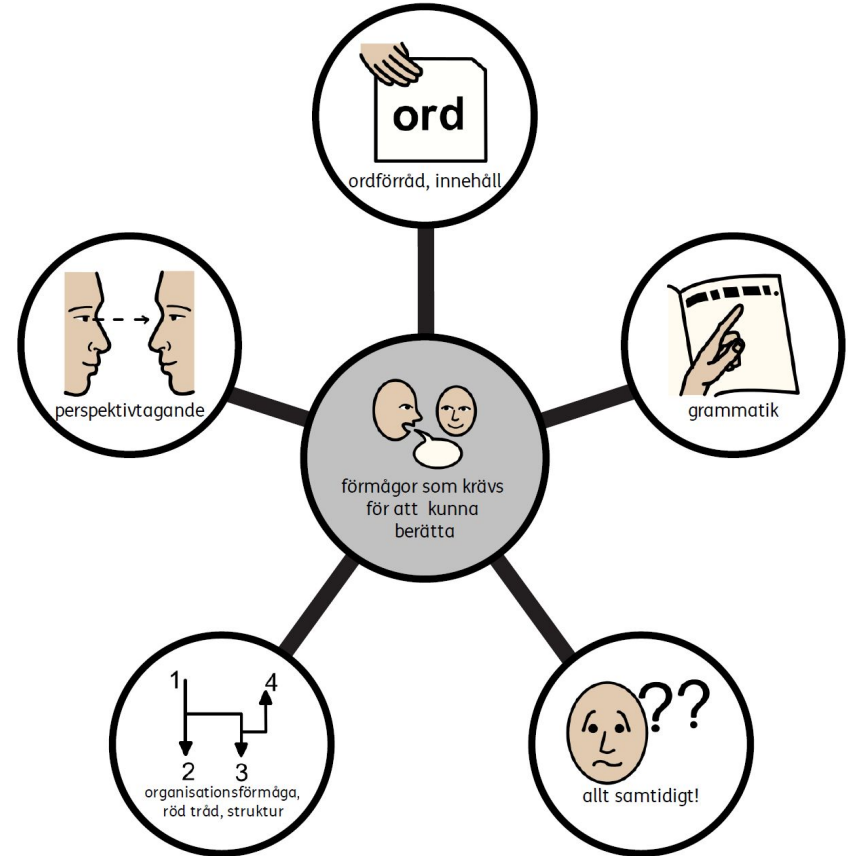

Film:

<https://www.youtube.com/watch?v=3ERBnQwz8rM>

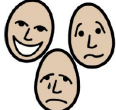
Berätta

“Vet du... Sen, i övejövejgår, näj vi åkte och då baja hon AKTA AKTA och jag såg inte ens att den komde däj... Och då jag nästan djunknade!”

Bryt ner berättandet i mindre delar

- Ställ hjälp-frågor
- Använd stöd för innehållet
- Hjälptill att formulera meningarna
- Var modell och visa hur man gör.
Många gånger!

	Berätta!
	NÄR var det?
	VEM/VILKA var med?
	VAR var ni någonstans?
	VAD gjorde ni för något?
	HUR kändes det?

När?

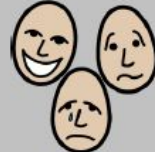
Vem?

Var?

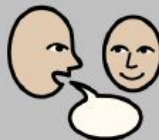
Vad?

Hur?

fråga

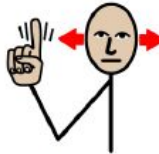
berätta!

oj! wow!

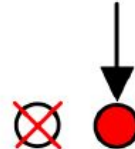
mer

inte

förstår inte

något annat

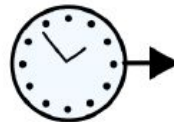
När?

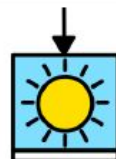
nu

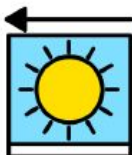
föret

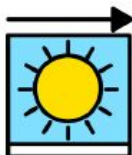
sedan

idag

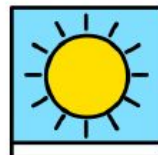
igår

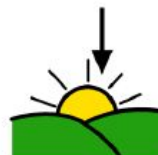
imorgon

morgon

dag

kväll

natt

sommar

höst

vinter

vår

snart

födelsedag

julafton

påsk

halloween

Vem?

jag

du

flicka

pojke

mamma

pappa

syskon

katt

hund

djur

kompis

förskollärare

tomten

monster

spöke

seriefigur

superhjälte

prinsessa

någon annan

Var?

hemma

förskolan,
skolan

ute

inne

bussen

affären

havet, sjön

skogen

museum

flygplanet

flygplatsen

utomlands

lekplats

restaurang

biblioteket

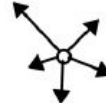
stan

djungeln

slott

någon
annanstans

Vad?

springa

leka

baka

laga mat

busa

klappa

mata

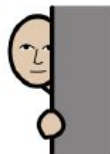
äta

dricka

låtsas

gömma

äventyr

åka

sova

spela

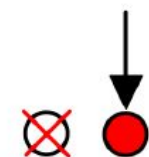
hitta

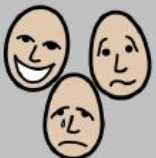
leta

ramla, slå sig

något annat

Hur?

glad

ledsen

roligt

tråkigt

tokigt

svårt

lätt

gillar

gillar inte

spännande

hungrig

törstig

sugen

mätt

orolig

rädd

läskigt

ont

trött

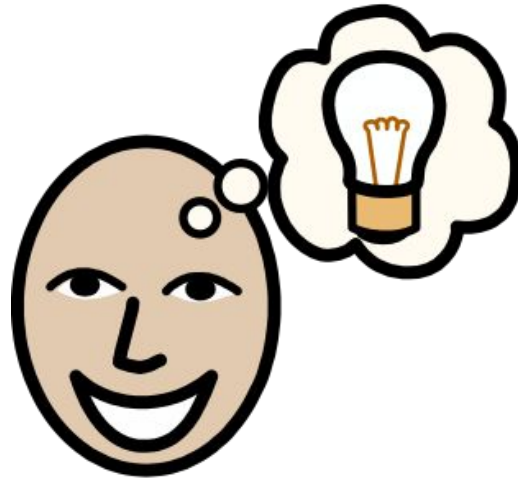
Om ni tillverkar eget berätta-stöd

- Fundera kring vad ditt barn brukar vilja visa/förmedla/berätta om
- Vad kommunicerar andra barn i samma ålder om?
- Vilka ord skulle ni behöva på era kartor?
- Är det kanske dags att börja få svära lite?

Tips!

- På www.bildstod.se kan man skapa ett gratis konto för att göra eget bildstöd
- Habiliteringens logoped och arbetsterapeut förskriver bildstödsprogram och samtalshjälpmedel - med både symboler och tal.
- Påtala ditt barns rättigheter - utgå från Rätten att kommunicera

Tack för mig!

